

آمار نظر پرسی روزنامه ژاپنی "یومی اوری شین بون"

برگردان جمشید جمشیدی

نظر سنجی و بررسی قضاوت های مردم مخصوصاً در کشورهای پیشرفته و دموکراتیک رسمی متداول است. در ژاپن هم آمار بسیاری از نظرات مردم در زمینه های گوناگون داخلی و خارجی توسط سازمان ها و بنیادهای متعدد به منظورهای گوناگون وجود دارد. نوسان نتایج این گونه نظر سنجی ها، که مکرراً متأثر از نوسانات اجتماعی- فرهنگی نیز بوده است، در تاریخ سی ساله آن منبع بزرگ و ارزشمند است که هر از گاه مستند پژوهشگران جامعه شناس، روانشناسان و مصلحین اجتماعی و غیره قرار میگیرد. بی شک اگر قرار است کاری مثمر برای مردم انجام گیرد ارزیابی آن ها را نباید فقط به محدوده داده های آمار رسمی دولتی، یا آمار رشد اقتصادی و درآمد سرانه و غیره که متداولست واگذار کرد. پای صحبت زنده مردم نشستن و به برداشت ها، احساسات، سلیق و افکار آن ها رجوع کردن خود از اهمیت و اصالت برخوردار است. چرا که بدینوسیله نزدیکی و همکاری، هم فکری و همدلی و بالاخره پیوند دو حوزه ملت و دولت تسهیل و تقویت خواهد گردید. ما در دنباله به معرفی یکی از این نظر پرسی ها که اخیراً انجام گرفته است می پردازیم.

در تاریخ 12 و 13 ژانویه 2008 یومی اوری شین بون¹ (Yomiuri shinbun) ژاپن از مردم این کشور در باره مسایل گوناگون روز یک نظر پرسی انجام داد که حاوی نکات حائز توجه ای میباشد. نتایج این نظر پرسی در روزنامه صبح 25 ژانویه گزارش شد. گمان میرود آگاهی بر نتایج این نظر پرسی بتواند تصویری نسبتن مفید و آگاه کننده از سطح درک، شعور، علایق و ترجیحات و نوع قضاوت ژاپنی ها را در روی آوری با مسایل گوناگون بدست دهد.

روش آمارگیری: نظر پرسی از 3000 نفر با حق رای (در 250 نقطه کشور، غیر عمدی، دو مرحله ای)، روش مصاحبه حضوری، جمع آوری موثر 1780 نفر (59.3%)، مرد 49%، زن 51%، جمعیت بیست سال 10%، سی سال 15%، چهل سال 16%، پنجاه سال 20%، شصت سال 24%، هفتاد سال 15%، شهرها ی بزرگ 23%، شهرهای نسبتاً بزرگ (بیش از سیصد هزار نفر) 17%، شهرهای متوسط (بیش از صد هزار نفر) 26%، شهرهای کوچک (کمتر از صد هزار نفر) 23% و بخش و روستا 11%.

15 پرسش برای پاسخ ارائه شده است. در این برگردان ضمن تفسیر کوتاهی در پای هر پاسخی آورده شده است که قسمت اعظم آن از متن مندرج در خود روزنامه نقل شده است.

¹ 読売新聞一朝刊、平成20年1月25日

پرسش ها و پاسخ ها (ارقام به در صد است)

1- آیا شما از این که ژاپنی هستید به خود می بالید؟

54.8	بسیار به خود می بالم
37.9	کمی به خود می بالم
5.6	اصلا به خود نمی بالم

با افزایش سن پاسخ دهنده، درصد "بسیار به خود می بالم" افزایش نشان داده است.

2- شما به کدام چیز ژاپن یا ملت ژاپن افتخار میکنید؟ (چند گزینه را انتخاب کنید)

19.3	تاریخ، سنت و فرهنگ	71.6	سطح آموزش، علم و صنعت
28.0	سرزمین و یا طبیعت کشور	43.4	خصوصیات ملی
28.4	قانون اساسی	16.8	تعالی اجتماعی و امنیت
0.7	رژیم امپراتوری	12.0	غیره
4.2	شکوفائی اقتصادی	18.9	چیز خاصی وجود ندارد، پاسخی ندارم

در مقایسه با ارقام سال 1995 درصد "تاریخ، سنت و فرهنگ" در تمام گروه های سنی افزایش داشته است. دیگر زمانی که ژاپنی ها به قدرت اقتصادی و صنعتی خود به بالند سپری شده است؟

3- آیا شما فکر میکنید که "ملت ژاپن در مقایسه با مردم کشورهای دیگر از طبیعت برتری برخوردارند"؟

69.6	بلی، این گونه فکر میکنم
24.6	خیر، این گونه نیست

با افزایش سن پاسخ دهنده پاسخ "بلی... سیر صعودی طی کرده است. شاید چنین پاسخی عجیب نباشد زیرا طیف خودخواه و قوم محور در جهان اکثریت دارد. همه خودشان را برتر از دیگری یا ملت های دیگر میدانند، حتا اگر در آزمون معیارهای استاندارد تمدن نمره قبولی نگیرند.

4- آیا شما اگر قرار باشد دوباره متولد شوید باز آرزو دارید ژاپنی باشید؟

84.7	بلی
10.3	خیر

خوب پاسخ طبیعی است! با افزایش سن پاسخ دهنده درصد "بلی" سیر صعودی داشته است. شاید جالب باشد علت پاسخ "خیر" پی گیری شود.

5- شما فکر میکنید که ژاپن کنونی چگونه کشوری است؟ (چند گزینه را انتخاب کنید)

10.1	کشور بسته ای	2.0	کشور بزرگ نظامی
8.4	کشور مورد اطمینان جهان	35.9	کشور بزرگ اقتصادی
25.2	کشور دمکراتیک	59.7	کشور صلح دوست
4.2	کشور مستقل و متکی بخود	27.2	کشور فرهنگی
4.8	بی پاسخ	9.6	کشور رفاهی

در مقایسه با آمار سال 2005 جمعیتی که ژاپن را کشوری "صلح دوست" معرفی کرده اند افزایش 11 درصدی و پاسخ "کشور بزرگ اقتصادی" کاهش ده درصد داشته است. باز این پاسخ هم گواه بر آنست که ژاپن ابْهت اقتصادی خود را کاهش داده است. تنها 4.2% مردم، ژاپن را مستقل و متکی بخود دانسته اند. گند وابستگی ژاپن به خارج به مشام همه رسیده است.

6- از بین گزینه های زیر آن چه که مورد علاقه شما هست انتخاب کنید. (میتوانید چند گزینه را انتخاب کنید)

47.4	در باره خانواده	24.9	در باره جهان
28.9	در باره شخص خودم	39.5	در باره کشور ژاپن
1.3	بی پاسخ	44.5	در باره اجتماع اطراف خود
		38.3	در باره شغل

شاید این نتایج نیز در دنیای کنونی دور از واقعیت نباشد. جالب است که در صد توجه به خانواده، اجتماع نزدیک به خود و کشور ژاپن از رقم بالائی حکایت دارد. برخلاف زنان که بیشتر به مسایل خانواده علاقه نشان دادند مردان بیشتر به مسایل کاری اظهار علاقه کرده اند. با این توصیف آیا میتوان ژاپنی ها را از خصلت خود محوری مبری دانسته بیشتر به قوم گرایی متهم کرد؟

7- آیا شما" به عنوان یک فرد ژاپنی سعی دارید برای کشور خود مثر مثر باشید"؟

73.3	بلی
20.3	خیر
6.5	بی پاسخ

"بلی" در این آمار در مقایسه با نتایج سال های قبل افزایش نشان میدهد. به موازات افزایش سن پاسخ دهنده درصد پاسخ "بلی" هم افزایش داشته است. حتا گروه سنی 20 سال 65% به این پرسش پاسخ مثبت داده اند.

8- به نگر شما برای کشور "مثمر ثمر بودن" در شکل واقعی آن چیست؟ (چند گزینه مورد نظر خود را انتخاب کنید)

4.0	در سمت کارمند دولتی کار میکنم	44.3	تلاش برای برقراری امنیت و صلح
34.2	با کار و تلاش مالیات می پردازم	22.4	کمک به اعتلای اقتصادی
48.2	آینده سازان کودک را پرورش میدهم	10.3	همکاری های جهانی برای ارتقای مقبولیت ژاپن
25.6	در نقش داوطلب (والنتیر) برای بازسازی اماکن آسیب دیده فعالیت میکنم	12.0	فعالیت در زمینه هنر، فرهنگ و ورزش
7.9	بقیه، جواب منفی، بی پاسخ	1.5	در نقش رئیس ویا نماینده کار میکنم

پاسخ ها به این پرسش جای مکث و دقت را دارد. در حالی که اهمیت پرورش کودکان در صدر قرار دارد (48.2%)، تلاش برای برقراری صلح و پرداخت مالیات از درصد بالایی برخوردار است. اهمیت اخذ مالیات نه فقط برای دولت مطرح است خود مردم به این مهم واقفند که با پرداخت مالیات بهترست دین خود را به دولت ادا کنند. پرداخت منظم مالیات به دولت، گو این که جبری است، ولی بهر صورت نزدیکی نسبی دولت و ملت را حکایت میکند.

9- آیا فکر میکنید احساس عشق به وطن شما قوی است یا ضعیف؟

18.7	نسبتاً ضعیف	29.2	قوی
4.2	بی پاسخ	41.5	نسبتاً قوی
		6.5	ضعیف

در ژاپن این گمان وجود دارد که ژاپنی ها زیاد وطن پرست نیستند ولی اگر از خودشان سوال شود بیش از هفتاد درصد آن ها عشق به وطن خود را تاکید میکنند.

10- به نگر شما مصداق "عشق ورزیدن به کشور" کدام است؟ (چند گزینه را انتخاب کنید)

46.7	افتخار به داشتن ملیت ژاپنی	61.5	عشق به محل زندگی یا زادگاه
11.9	احترام به امپراتور و خانواده او	49.0	احترام به سنت ها و فرهنگ
18.8	تشویق ژاپن در مسابقات المپیک	31.0	کمک به برقراری امنیت و صلح
5.0	غیره، منفی و بی پاسخ	20.6	کمک به توسعه و اعتلای کشور

11- اگر فرضاً ژاپن مورد تهاجم کشوری قرار گرفت شما چه عکس العملی نشان میدهید؟ (یک گزینه انتخاب کنید)

16.0	با بدست گرفتن اسلحه مقاومت میکنم
38.9	بوسیله دیگری غیر از سلاح کشتار مقاومت میکنم
33.1	به محل امنی فرار میکنم
6.6	تسلیم میشوم

5.4	بی پاسخ
-----	---------

در هر صورت اکثر ژاپنی ها در عصر حاضر از جنگ و خونریزی امتناع میورزند. توجه آن ها به صلح و امنیت و سازش و هم زیستی در پاسخ های متعدد دیگر نیز مشهود است (پاسخ به پرسش 12 و 15 گواه این نظر نیز هست).

12- شما از کشور خود چه انتظاری دارید؟ (تا سه گزینه می توانید انتخاب کنید)

34.6	برقراری امنیت	76.6	رعایت ایمنی و صلح
25.4	تقویت آموزش	51.7	تقویت سیاست های رفاهی
8.2	همکاری با جامعه جهانی	35.3	توسعه اقتصادی
1.5	غیره، منفی و بی پاسخ	6.7	تدوین قوانین فعالیت های اقتصادی
		22.6	رعایت حقوق بشر

13- شما به کدام از دو نوع دولت (A) و (B) نظر موافق دارید؟

(A) - "دولت کوچک" - دولتی که در قبال کم کردن بار ملت و محدودیت ها از ارائه خدمات و حمایت ها بکاهد، یا
 (B) - "دولت بزرگ" - دولتی که در عوض افزایش بار ملت و محدودیت ها به افزایش خدمات و سیاست های حمایتی از ملت به پردازد.

37.8	گزینه (A)
33.3	گزینه (B)
26.3	غیر از دو گزینه
2.6	بی پاسخ

در مقایسه با ارقام سال 2000 درصد پاسخ "دولت کوچک" کمتر و درصد پاسخ "دولت بزرگ" بیشتر گردیده است. پژوهشگران این گرایش ملت به "دولت بزرگ" را بازتاب نتیجه ناتوانی فعالیت های اقتصاد بازار آزاد از حل مشکلات زندگانی خودشان پیش بینی میکنند.

14- (a): آیا شما فکر میکنید که دولت باید هر چه بیشتر از محدودیت ها بکاهد و اجازه بدهد تا بخش خصوصی به گونه ای آزادانه فعالیت رقابت آمیز بکند یا نه؟
 (b): آیا شما فکر میکنید دولت باید به گونه ای فعالانه در جهت رفع شکاف بین آحاد ملت بکوشد یا نه؟

(c): آیا شما فکر میکنند حتا به قیمت افزایش مالیات ها، دولت باید تامین اجتماعی از جمله حقوق بازنشستگی و سیاست های رفاهی را گسترش دهد یا نه؟

(c)	(b)	(a)	پاسخ
44.8	84.1	54.4	بلی
47.1	11.9	30.9	خیر
8.1	4.0	9.7	بی پاسخ

جالب است که اکثریت ملت (54.4%) از دولت انتظار دارند که هم فعالیت بخش خصوصی را

آزاد کند و (84.1%) هم در جهت رفع شکاف بین آحاد مردم به گونه ای فعال و متمرکز وارد عمل گردد. لازم به دقت است که پاسخ دهندگان پارادوکس این پرسش ها را یا خوب درک نکرده اند یا به ظرافت آن دقت لازم روا نداشته اند. بد نیست پاسخ این پرسش را با پاسخ پرسش 13 مطابقت بدهید.

15- به نظر شما ژاپن در آینده باید چه گونه کشوری باشد؟ (سه گزینه را انتخاب کنید)

20.0	کشوری که در ثبات امنیت بکوشد	38.9	کشوری که در صدد توسعه اقتصادی باشد
11.5	کشوری که الگوی دموکراسی باشد	14.3	کشوری که پیشرفت علمی و فنی را دنبال کند
10.4	کشوری که پیگیر اعتلای فرهنگی باشد	57.3	کشوری که به تامین و تقویت امور رفاهی به پردازد
45.6	کشور که به طبیعت و زیست محیط اهمیت بدهد	13.3	کشوری که نقش نیرومندی در سیاست جهانی بازی کند
1.5	غیره، منفی و بی پاسخ	41.5	کشوری که اهمیت صلح را در جهان تبلیغ کند

انتظار بیش از نیمی از ژاپنی ها (57.3%) از دولت شامل تقویت سیاست های رفاهی است. این رقم در مقایسه با آمار سال 2000 افزایش نشان میدهد. در سال یاد شده برای مسایل زیست محیطی اهمیت بیشتری لحاظ شده بوده است. انتظار مردم بسیار واقعی و در حله اول مربوط به حل مسایل معیشتی و زندگی روزانه است. در عین حال جمعیت قابل توجهی مسایل زیست محیطی و صلح جهان را مد نظر قرار داده اند.